

Historia :klasa VII

Zadanie

Przepisz uważnie treść tematów i punkty pod nim.

Wszystkie niezbędne informacje znajdziesz w notatce pod tematem. Jeśli wolisz możesz korzystać z innych źródeł. Zadanie prześlij na adres sp17soswpt@gmail.com, możesz również wysłać na Messenger.

Pozdrawiam J. Krawczyk

pomocne linki;

<https://epodreczniki.pl/b/waznahistoria/P101ayoBF>

<https://epodreczniki.pl/a/rzady-sanacji/Ddyz0BFCh>

LEKCJA 1i 2 (08.06.2020r i 09.06.2020)

Temat: Walka o granice państwa polskiego.

- 1. Polskie programy wschodnie**
- 2. Walki o Lwów**
- 3. Wolna z Bolszewikami 1920r.**
- 4. Powstanie wielkopolskie i powstanie śląskie**
- 5. Plebiscyty**

GRANICA ZACHODNIA

Po I wojnie światowej w 1919 roku we Francji przyjęto 'Traktat Wersalski'. Nakazywał on Niemcom zwrócenie Polsce części Wielkopolski, Pomorze bez Gdańska, które stało się Wolnym Miastem, zarządzała nim Liga Narodów.

Jeszcze przed podpisaniem traktatu pokojowego z Niemcami mieszkańcy Wielkopolski stanęli do walki w Powstaniu Wielkopolskim. Było to jedyne zwycięskie powstanie w historii Polski.

Na Warmii i Mazurach oraz Górnym Śląsku miały się odbyć plebiscyty - powszechne głosowania. Miały one decydować o przynależności tych terenów. Na Warmii i Mazurach plebiscyt okazał się klęską. Ludność tego terenu miała do wyboru Polskę i Prusy. Wybrali to co było im już znane - Prusy. Tylko kilka procent wybrało Polskę. Na Górnym Śląsku wybuchło II powstanie Śląskie. Później odbył się zaplanowany plebiscyt. 1/3 ludności wybrało Polskę. Wynikało to z tego, że szerzył się terror wobec mieszkańców Polski.

GRANICA WSCHODNIA

Kwestię tego jak będzie wyglądała granica nie rozstrzygnięto podczas obrad w Paryżu. Przedstawiano dwie koncepcje. Autorem pierwszej z nich był Józef Piłsudski. Zakładała ona zabranie Rosji terytorium Litwy, Ukrainy i Białorusi jako niepodległych państw. Stanowiły by one barierę - mur między Polską i Rosją.

Drugi pomysł był skonstruowany przez Romana Dmowskiego. Głosił on o przyłączeniu do Polski tych części ziem białoruskich, ukraińskich i litewskich, na których Polacy stanowili większą część ludności.

Od listopada 1918 roku trwała bitwa między wojskami polskimi, a ukraińskimi. Walki toczyły się o wschodnią część Galicji. O zwycięstwie wojsk polskich zadecydowało przybycie wojsk pod dowództwem gen. Józefa Hallera. We wrześniu 1919 roku podpisano rozejm.

W lutym tego samego roku doszło do pierwszych walk między wojskami polskimi i Armią Czerwoną. Rozpoczęły one wojnę Polsko - Bolszewicką. Armia Czerwona osiągała coraz większe sukcesy. Docierała coraz dalej w głąb Europy. 13 sierpnia 1920 roku rozpoczęła się 'Bitwa Warszawska'. Polakom udało się zwyciężyć o wiele liczniejsze wojska rosyjskie. Nazwano to 'Cudem nad Wisłą'. Polakom udało się obronić stolicę i odeprzeć wojska rosyjskie aż do Mińska. Przebieg granicy został zatwierdzony przez Radę Ambasadorów 15 marca 1923 roku.

GRANICA POŁUDNIOWA

Na południu Polski trwał spór o Śląsk Cieszyński z Czechosłowacją. 5 listopada 1918 roku w wyniku negocjacji Śląsk Cieszyński został podzielony. Uzgodnień tych nie przyjęły władze czeskie w Pradze. Zażądały one wycofania wojsk z terenów Czechosłowacji.

Korzystając z bitw prowadzonych między Rosją Bolszewicką, a wojskami polskimi wojska czeskie zajęły część terenu Śląska Cieszyńskiego. Na tych terenach również miał odbyć się plebiscyt, ale cofnięto decyzję ze względu na sprzeciw Czechów oraz niekorzystną sytuację Polski.

Według postanowienia Rada Ambasadorów 28 lipca 1920 roku podjęła decyzję o podziale terenu spornego. Czechosłowacja otrzymała większość spornych obszarów. Szczególnie dotkliwie było dla Polaków była utrata 'zaolzia', bowiem znajdowało się tam bardzo dużo polskich rodzin, bogactwa naturalne i zakłady przemysłowe. Po Czechosłowackiej stronie zostało ponad 100 tys. Polaków.

LEKCJA 2

Temat: Rządy autorytarne w Polsce 1926-1939

- 1. Polska przed przewrotem majowym**
- 2. Przewrót majowy**
- 3. Rządy sanacji**
- 4. Konstytucja kwietniowa**

Notatka:

Po zamachu majowym w 1926 r. w II Rzeczypospolitej został utrzymany system rządów parlamentarnych. Już od chwili uchwalenia konstytucji marcowej siły polityczne skupione wokół Piłsudskiego oraz on sam, opowiadały się za wzmocnieniem władzy wykonawczej. Kiedy w 1926 r. władzę w państwie zdobyli zwolennicy tych poglądów, zrobili wszystko aby jak najszybciej

dotychczasowe postulaty wprowadzić w życie. Pełniący urząd prezydenta Stanisław Wojciechowski ustąpił z zajmowanej funkcji. Jego obowiązki przejął ówczesny Marszałek Sejmu – Maciej Rataj. Zgromadzenie Narodowe przeprowadziło głosowanie w wyniku którego na prezydenta został wybrany Józef Piłsudki. Ten jednak nie przyjął zaproponowanego mu stanowiska głowy państwa. Ostatecznie prezydentem został chemik Ignacy Mościcki. Z inicjatywy rządu doszło do pierwszych zmian w systemie prawnym II RP. 2 sierpnia 1926 r. została wydana „Ustawa uzupełniająca Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 17 marca 1921 r.” Określa się ją mianem Noweli sierpniowej. Na jej mocy prezydent otrzymał prawo do rozwiązywania na wniosek Rady Ministrów parlamentu przed upływem jego kadencji. Sejm został pozbawiony prawa samorozwiązania się. Ponadto prezydent otrzymał uprawnienie do wydawania dekretów z mocą ustawy. Głowa państwa uzyskała specjalne uprawnienia budżetowe. W chwilą gdy sejm nie uchwalił budżetu oraz nie odrzucił projektu ustawy budżetowej zaproponowanej przez rząd, prezydent miał prawo do przyjęcia jej w brzmieniu zaproponowanym przez Radę Ministrów.

Po uchwaleniu Noweli sierpniowej prezydent otrzymał uprawnienie do wydawania dekretów z mocą ustawy do czasu wybrania nowego parlamentu, czyli do 1928 r. Nowela znacznie rozszerzyła kompetencje prezydenta i Rady Ministrów kosztem rządu. Po jej uchwaleniu stanowienie prawa w Polsce stało się udziałem rządu. Mimo tego, że na stanowisku prezydenta zasiadał Ignacy Mościcki, faktycznie państwem kierował Józef Piłsudski. Okres od 1926 do 1930 określa się często mianem reżimu pozakonstytucyjnego.

Przed wyborami w 1928 r. powstał blok polityczny, skupiający zwolenników sanacji, zwany Bezpartyjnym Blokiem Współpracy z Rządem (BBWR). Partia ta oparła się na zwolennikach Marszałka oraz na jego autorytecie. BBWR w wyborach nie uzyskał większości, a konflikty polityczne jeszcze bardziej się nasiliły. W obronie parlamentu stanęły kluby polityczne zrzeszone w Centrolewie. W 1930 r. w odpowiedzi na kongres Centrolewu, nastąpiło rozwiązanie przez prezydenta parlamentu przed zakończeniem jego kadencji. Aresztowi zostali przywódcy opozycji. Osadzono ich w twierdzy wojskowej w Brześciu nad Bugiem. W kolejnych wyborach parlamentarnych BBWR uzyskał większość głosów. Zdobył 2/3 mandatów w Sejmie. Liczba zdobytych głosów była poddawana krytyce ze względu na duży wpływ na przebieg wyborów państwowej administracji. Osłabienie opozycji wpłynęło jednoznacznie na osłabienie władzy parlamentu. W kolejnych latach rozszerzał się krąg uprawnień prezydenta, aż do roku 1935 r., kiedy została uchwalona nowa konstytucja, przyznająca mu pełnię władzy w państwie.

